

РЕШЕНИЕ

№ 588

гр. Ямбол, 22.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЯМБОЛ, XVI СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Георги Ст. Георгиев

при участието на секретаря Е.Г.А.В.

като разгледа докладваното от Георги Ст. Георгиев Гражданско дело № 20222330103133 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по искова молба, предявена от АПИ – гр. С., чрез ОПУ гр. Я. против ЗАД « ОЗК- ЗАСТРАХОВАНЕ», с която се иска съдът да осъди ответника да заплати на ищеца сумата от 171, 36 лв., представляваща разликата до пълния размер на нанесените му имуществени вреди в резултат на ПТП от *** год., сумата 30,99 лв. мораторна лихва за периода *** – 21.11.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 2252,08 лв. представляваща разликата до пълния размер на нанесените му имуществени вреди в резултат на ПТП от *** год., сумата от 377,85 лв. мораторна лихва за периода *** г.- 21.11.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата и направените разноски.

В исковата молба се твърди, че в резултат на ПТП, възникнало на *** год., констатирано с протокол от същата дата били нанесени имуществени вреди на ищеца , изразяващи се в увреждане на 48 метра ограничителна система за пътищата в пътната част. Също така се твърди,че в резултат на ПТП,възникнало на *** г.,констатирано с протокол от същата дата били нанесени имуществени вреди на ищеца,изразяващи се в увреждане на земно платно (банкети и отводнителни окопи по банкети) и пътни принадлежности (предпазна мрежа, ограничителна система на пътища).

Уврежданията били причинени от водачи на леки автомобили, застраховани по задължителна застраховка ГО при ответника.Със заявление ответникът бил уведомен за настъпилите застрахователни събития. Общата стойност на причинените вреди по първото ПТП била в размер на 5511,17 лв. с ДДС, а по второто ПТП била в размер на 4504,16 лв.с ДДС. Описват се подробно обстоятелствата по настъпване на процесните ПТП-та. Ищецът получил от застрахователя частично плащане и по двете ПТП, като по изложени съображения счита, че има право на пълно възстановяване на вредата съгласно чл. 51 ЗЗД, като по предявените искове се иска и присъждане на лихва за забава върху главницата от датата на увредата.

Ответникът оспорва исковете по основание и размер , т.к. отговорността на ответното застрахователно дружество била определена от експерт и била изплатена на ищцовото дружество извън съдебно; не се оспорват фактите за настъпилите ПТП-та, както и обстоятелствата, че същите са били застраховани по риска на ГО на автомобилистите в ответното дружество, към датата на съответните ПТП; оспорват се твърденията, че стойностите на вредите по имуществото са съответно в размер на 5511, 17 лв. и 4504,16 лв., че всички посочени вреди в резултат на двете ПТП са възстановени и заплатени посочените суми за ремонт, че всички вреди са в причинно- следствена връзка с процесните ПТП-та; оспорва се и размера на претенциите,като същите били завишени и липсвало доказателства как било начислено доставка и монтаж на нови ограничителни системи, както и доставка на такива, които се облагали с ДДС; като се дължало обезщетение след приспадане на стойността на увредените материали и реализирането им под формата на вторични суровини.Оспорва се искането за присъждане на лихва за забавено плащане по изложени съображения. Иска се отхвърляне на исковете, както и присъждане на разноски.

В с.з. исквата молба се поддържа от процесуалния представител на ищеца.

Ответникът , редовно уведомен, не изпраща представител.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено следното от **фактическа страна**:

С представените протокол за ПТП № *** г. и протокол за ПТП № *** г., двата съставени от мл. експ. В Сектор „Пътна полиция“ на ОД на МВР- Я. е установено, че първото ПТП е настъпило на *** г. в 20.40 ч. на път ***, км. ***, като водачът на лек автомобил марка „Мерцедес Спринтер“ с ДКН ***, поради движение с несъобразена скорост с пътните условия (намалена видимост в тъмната част на денонощието) се отклонил в дясно от посоката си на движение и се блъснал в СПО (стоманена предпазна ограда), като причинил материални щети на предпазната ограда и метални подпорни кола към стоманена предпазна ограда. Второто ПТП е настъпило на *** г. на километър ***+ *** в ляво на АМ- *** в посока гр. С., като водачът на товарен автомобил марка с ДКН ***, поради движение с несъобразена скорост, превозвания товар и интензивността на движението се отклонява в дясно, след което се удря в мантинелата, преминава през банкета и отводнителната канавка и се удря в мрежата на предпазната ограда, след което се преобръща на лявата си страна и от ремаркетото се изсипва превозваната асфалтова смес, като причинил материални щети на СПО, оградната мрежа и сглобяемите бетонови елементи.

От заключението на в. лица инж. П.- автоексперт и инж. С.- строителен инженер, извършили комплексната анто-инженерно пътно- техническа експертиза, по делото е установено, че описаните от ищеца увреждания по ограничителните системи за пътища, нанесени на път ***, км. ***, направление гр. Я.- гр. С., са в пряка- причинно следствена връзка с настъпилото на *** г. ПТП и могли да се получат вследствие в следствие на приплъзващ удар с предната част на автомобила в мантинелата. Според експертното заключение, общата стойност на нанесените материални щети по 48 м. единична, стоманена ограничителна система за пътища в т.ч. и 15 бр. метални подпори към СПО е в размер на сумата 5511, 17 лв. с ДДС, в която сума са включени дейностите които са извършени, като в. лица са описали и технологията по възстановяване на пътните принадлежности на пътя. Също така са отговорили и за изкупната цена на компроментираните съоръжения, като практически нямало овехтяване на същите. Практически същите могли да бъдат предадени за скраб с уточнението, че процесните пътни съоръжения, не се изкупували на пунктовете за вторични суровини на дребно.

Експертизата установила че описаните от ищеца увреждания по ограничителните системи за пътища, нанесени на километър ***+ *** в ляво на АМ- *** в посока гр. С., са в пряка- причинно следствена връзка с настъпилото на *** г. ПТП и могли да се получат вследствие в следствие на удар с предната част на кабината и цялата лява странична част на

автомобила в мантинелата, преминава през банкета и отводнителната канавка и се удря в предпазната мрежа на предпазната ограда, след което се преобръща на лявата си страна и от ремаркетото се изсипва превозваната асфалтова смес. Според експертното заключение, общата стойност на нанесените материални щети по 12.50 м. единична, ограничителна система за пътища в т.ч. 20, 00 м. сглобяеми бетонови елементи за облицовка на отводнителни окопи и 20, 00 м. предпазна мрежа е в размер на сумата 4504, 16 лв. с ДДС, в която сума са включени дейностите които са извършени, като в. лица са описали и технологията по възстановяване на пътните принадлежности на пътя. Също така са отговорили и за изкупната цена на компроментирания съоръжения, като практически нямало овехтяване на същите. Практически същите можели да бъдат предадени за скрап с уточнението, че процесните пътни съоръжения, не се изкупували на пунктовете за вторични суровини на дребно.

Съдът счита, че експертизата следва да бъде кредитирана като компетентно изготвена от лица разполагащи със съответните специални знания и неоспорена от страните.

В настоящото производство няма спор между страните, че към датите на настъпване на ПТП-та от *** г. и от *** г. за лекия автомобил марка „Мерцедес Спринтер“ и товарния автомобил марка „МАН“ е имало сключени застраховки „ГО“ с ответника-застраховател, с действие на застрахователните полици. Няма и спор за това, че ищецът е отправил извънсъдебно претенцията си и по двете ПТП-та, към ответника-застраховател, който образувал щети, по които на 05.06.2021 г. изплатил по първото ПТП на ищеца обезщетение в размер на 5339, 81 лв., а по второто ПТП на *** г. изплатил на ищеца обезщетение в размер на 2 2521 08 лв.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните **правни изводи**:

Предявени са искове с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ (в сила от 01.01.2016г.) и чл. 86,ал.1 от ЗЗД.Съдът намира така предявените главни искове за допустими, а по същество за основателни , предвид следното:

Разпоредбата на чл.432, ал.1 КЗ урежда и гарантира правото на увреденото лице да предяви пряк иск за обезщетяване на претърпените вреди, които са в пряка и непосредствена последица от деликт срещу застрахователя, с когото деликвентът или отговорното за неговото противоправно деяние лице е сключило договор за застраховка „ГО“, обезпечаваща неговата деликтна отговорност. Фактическият състав на отговорността на застрахователя по чл.432, ал.1 КЗ обхваща три групи материални предпоставки. Първата от тях е застрахованият виновно и противоправно да е увредил ищеца; втората от тях е наличието на имуществени и/или неимуществени вреди, които да са пряка и непосредствена последица от претърпяното увреждане и третата предпоставка е наличието на застрахователно правоотношение, което да произтича от договор за застраховка „ГО“ между деликвента и ответника- застраховател. Процесуалната предпоставка за предявяване на иска по чл.432, ал.1 КЗ е заявяване извънсъдебно на претенцията към застрахователя, която предпоставка в случая е налице, тъй като няма спор, че преди подаването на исквата молба ответника е образувал щети и по двете претенции на ищеца и е заплатил обезщетение частично, което пък от своя страна е основание за предявяване на иска.

В случая страните не спорят относно наличието на част от материално- правните предпоставки за уважаване на главната ищцова претенция- наличието на валидна застраховка „ГО“ към датата на двете ПТП-та между причинителите на ПТП- водачите на лекия и товарен автомобил и ответника, като не е спорно и е установено посредством съдебната експертиза причиняването на имуществени вреди на ищеца, които са в пряка причинна връзка с ПТП-та.

Първия спорен момент по делото е, че всички вреди са в пряка причинно- следствена връзка с процесните ПТП-та, т. е. дали е виновно противоправно поведение на водачите на

застрахованите при ответника автомобили за настъпване на процесните ПТП-та от *** г. и *** г., като част от механизма на ПТП-та. За установяване на тези елементи от фактическия състав от отговорността по чл.45 ЗЗД, по делото са представени два протокола за ПТП, съставени на посочените по-горе дати от длъжностни лица при ОД на МВР- Я., които са подписани без възражения от участниците в двете ПТП-та. Съгласно константната практика на ВКС, протокола за ПТП е официален свидетелстващ документ и като такъв се ползва с обвързваща материална доказателствена сила относно удостоверените в него, непосредствено възприети от длъжностните лица факти, относно механизма на ПТП-та, като местоположение на МПС; участници в ПТП; характера и вида на нанесените щети; пътни знаци и маркировката на мястото на произшествието и други. Когато удостоверения в протокола факт съставлява волеизявление, направено от участник в ПТП, протокола има доказателствена сила относно съдържащите се неизгодни факти за лицето, чието изявление се възпроизвежда от съставителя на документа. Ищецът, претендиращ обезщетение във връзка с увреждането е този, който носи тежестта на доказване на механизма на ПТП, поради което той следва да ангажира и други доказателства, когато протоколът за ПТП не удостоверява всички релевантни за механизма на ПТП обстоятелства или преценката им изисква специални познания, които съдът не притежава.

В случая се установява от протоколите за ПТП от *** г. и *** г., че полицейските служители са пристигнали на местопроизшествията след настъпилите ПТП-та и са извършили огледи, при които непосредствено са могли да възприемат голяма част от обстоятелствата около произшествията и при гореизложеното, обвързваща съда доказателствена сила имат писаните в протоколите констатации, относно причинените имуществени вреди върху наличните пътни съоръжения, върху автомобилите, участвали в ПТП-та, както и разположението им на пътните платна след ПТП-та, което се установява от начертаните схеми на ПТП-та и описаното в този смисъл. Останалите вписани в протоколите обстоятелства относно механизма на ПТП-та не се ползват с обвързваща съда доказателствена сила, поради което следва да бъдат ценени с цялата доказателствена съвкупност. Механизма на настъпилите ПТП-та се установява от допуснатата съдебно-техническа експертиза, извършена от в. лице инж. С. П., чието заключение в тази му част настоящия съдебен състав намира за компетентно и обективно дадено и го кредитира. От заключението на в. лице се установява, че причина за настъпилото ПТП на *** г. е отклоняване на дясно спрямо посоката си на движение на автомобила по неизвестни причини. Причина за астъпилото ПТП на *** г. е загуба на контрол над управлението на товарния автомобил от водача и отклоняване посоката на движение на дясно.

При този установен пред съда механизъм на двете ПТП, изводът който се налага е, че с действията си при управлението на лекия автомобил и товарния автомобил водачите им са причинили пътнотранспортни произшествия, като по този начин са осъществили хипотезата на чл.45, ал.1 ЗЗД. Действията на водачите и на двата автомобила са противоправни, тъй като било налице неизпълнение за задълженията им установени в ЗДвП. Що се касае за вината на деликвентите, същата се предполага по силата на оборимата презумция на чл.45, ал.2 ЗЗД. Доказателствената тежест за оборването на презумцията е на ответника-застраховател, който не ангажира доказателства за установяване на противното.

Предвид изложените по-горе съображения, при наличие на елементите от фактическия състав на чл.432, ал.1 КЗ, предявените главни икове са основателни.

Другия спорен между страните въпрос, който е въведен от страна на ответника е за размера на дължимото на ищеца Агенция „Пътна инфраструктура“ обезщетения за причинените в резултат на двете ПТП-та имуществени вреди. В тази насока съдът приема, че приложима е разпоредбата на чл.386, ал.2 КЗ, вр.чл.499, ал.2 КЗ която предвижда, че застрахователното обезщетение трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на събитието. Целта е да се достигне до пълно репарирание на вредоносните

последници, като дължимото обезщетение от застрахователя по застраховка „ГО“ се остойностява с размера на действителната стойност на вредата към деня на настъпване на събитието- чл.499, ал.2 КЗ. Нормата на чл.499,ал.2, изр.1 КЗ установява, че при вреди на имущество обезщетението не следва да надвишава действителната стойност на причинената вреда. Дължимото от увреденото при ПТП лице застрахователно обезщетение следва да бъде определено по пазарната стойност на ремонта за отстраняване на претърпените вреди към момента на настъпване на настъпване на застрахователното събитие. Принципът на пълната обезвреда, залегнал в чл.499, ал.2 КЗ означава, че обезщетението има за цел да постави увредения в имуществено състояние, в което той е бил преди увреждането- да се приведе увреденото имущество в изправно и годно за употребата му техническо състояние, в какъвто смисъл е и постановената по приложението на чл.273, ал.2 КЗ (отм.) и чл.499, ал.2 КЗ (норми с идентично съдържание) съдебна практика на ВКС- Решение № 115/9.07.2009 г. по търг. дело № 627/2008 г. на ВКС, ТК, II ТО; Решение № 52/ 8.07.2010 г. по т. дело № 652/ 2009 г. на ВКС, ТК, I ТО ; Решение № 109/ 14.11.2009 г. по т. дело № 870/ 2010 г. на ВКС, ТК, I ТО и др.) За постигане на горепосочената цел следва да се вземат предвид извършените разходи за ремонт с нови части, със същите характеристики и същите дължини. Действителната стойност на вредата по смисъла на чл. 499, ал.2 КЗ е пазарната стойност, достатъчна към момента на увреждането а закупуване на имущество от същия вид, респ. пазарната стойност на ремонта за отстраняване на настъпилата вреда (Решение № 115/9.07.2009 г. по търг. дело № 627/2008 г. на ВКС, ТК, II ТО).

Със заключението по комплексната авто и инженерно техническа експертиза по делото е установено, че стойността на ремонта на пътните съоръжения по отношение на настъпилото ПТП на *** г. по средни пазарни цени възлиза на 5511, 17 лв. с ДДС, а по отношение на второто ПТП на *** г. по средни пазарни цени възлиза на 4504,16 лв. с ДДС. В тази връзка следва да се съобрази обстоятелствата, че ответника е заплатил на ищеца преди предявяване на иска по първото ПТП сумата от 5339, 81 лв., а по второто ПТП сумата от 2252,08 лв. съдът приема, че ответника дължи на ищеца разликата от посочените суми, като главните претенции се явяват изцяло оспорвателни и доказани. Доколкото пътните съоръжения не представляват вещи за търговско потребление, т.е. не се касае за съоръжение в обхвата на осъществяваната на свободния пазар търговия и при липса на събрани доказателства ищецът да е продал на търг увредените и демонтирани ОСП, не може да се приеме, че от действителната стойност на причинените вреди се дължи приспадане на евентуалната вторична стойност на увредените съоръжения.

Съгласно разпоредбите на чл. 429, ал. 2, т. 1 и т. 2 и ал. 3 от КЗ в застрахователното обезщетение се включват пропуснати ползи, които представляват пряк и непосредствен резултат от неправомерно увреждане, и лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на ал. 3, където е предвидено, че лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 КЗ или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице – която от двете дати е най-ранна, а не и от момента на увреждането, в която насока е искането на ищеца.

В случая с исковата молба се твърди, представяйки се доказателства, че ищецът е отправил заявление за изплащане на размера на нанесената му щета по първото ПТП с писмо изх.№ *** год. за настъпилото застрахователно събитие на *** год. Датата на уведомяването, видно от приложеното копие от обратна разписка е 09.04.2021 год. Ето защо искът за заплащане на лихва за забава върху главницата е основателен за периода 09.04.2021 г. – 22.11.2022 год. и за посочената сума от 30 , 99 лв.

По второто ПТП с исковата молба се твърди, представяйки се доказателства, че ищецът е отправил заявление за изплащане на размера на нанесената му щета с писмо изх.№ *** год. за настъпилото застрахователно събитие на *** год. Датата на уведомяването, видно от приложеното копие от обратна разписка е 23.08.2021 год. Ето защо искът за заплащане на лихва за забава върху главницата е основателен за периода 23.08.2021 г. – 22.11.2022 год. и за посочената сумата от 377, 85 лв.

По разноските:

На основание чл. 78,ал.1 от ГПК в полза на ищеца следва да бъдат присъдени сторените разноси в размер на 932,70 лв. – заплатена държавна такса, депозити за вещи лица и юрисконсультско възнаграждение за два иска.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД“ ОЗК- Застраховане“АД, ЕИК *** да заплати на Агенция “Пътна инфраструктура“, ЕИК ***, Областно пътно управление-Я. сумата от 171,36 лв., обезщетение за причинени имуществени вреди , в резултат на настъпило на *** год. застрахователно събитие по ЗЗ“Гражданска отговорност“, обезщетение за забава за периода 09.04.2021 г. – 22.11.2022 год. в размер на 30, 99 лв., ведно със законната лихва, считано от 23.11.2022 г. до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА ЗАД“ ОЗК- Застраховане“АД, ЕИК *** да заплати на Агенция “Пътна инфраструктура“, ЕИК ***, Областно пътно управление-Я. сумата от 2 252,08 лв., обезщетение за причинени имуществени вреди , в резултат на настъпило на *** год. застрахователно събитие по ЗЗ“Гражданска отговорност“, обезщетение за забава за периода 23.08.2022 г. – 21.11.2022 год. в размер на 377, 85 лв., ведно със законната лихва, считано от 23.11.2022 г. до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА ЗАД“ ОЗК- Застраховане“АД, ЕИК *** да заплати на Агенция “Пътна инфраструктура“, ЕИК ***, Областно пътно управление-Я. сумата от 932,70 – разноси за настоящата инстанция.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред ЯОС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Ямбол: _____